

Framtidsdialog
Nacka

Demokratidagen

Jag är med
och påverkar

Demokratidagen

Jag är med
och påverkar!

Framtidsd

26 september 2025

DEMOKRATIDAGEN RAPPORT

Jag är med
och påverkar!

Framtidsdialog
Nacka

Demokratidag

Ungdomarna i Nackas uppfattning om framtiden och hur deras åsikter skiljer sig från den breda populationens

Framtidsdialog
Nacka

Demokratidagen

Jag är med
och påverkar

Demokratidagen

Jag är med
och påverkar!

Framtidsd

Framtidsdialog
Nacka

Demokratidagen

Jag är med
och påverkar

NACKA
KOMMUN

Innehållsförteckning

1.	Framtidsdialog Nacka	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Demokratievent.....	3
2.	Metod.....	3
2.1.	Frågorna	3
2.2.	Fritext och AI.....	4
2.3.	Integreras med Framtidsdialogen	4
2.4.	Opartiskt men redigerat.....	4
3.	Vad är bra med Nacka och hur kan det bli ännu bättre?	4
3.1.	Sammanställning.....	4
3.2.	Vanliga teman	5
3.2.1.	Trygghet och trivsel	5
3.2.2.	Närhet till natur och stan	5
3.2.3.	Kollektivtrafik och infrastruktur.....	5
3.2.4.	Fritidsaktiviteter, sport och ungdomsutbud	6
3.2.5.	Mat, restauranger och shopping.....	6
3.2.6.	Skolor och skolmat	6
3.2.7.	Byggnation och stadsutveckling	6
3.2.8.	Gemenskap och mångfald	6
4.	Dröm stort om Nacka! Vad vill du?	6
4.1.	Sammanställning.....	6
4.2.	Vanliga teman	8
4.2.1.	Fler snabbmatsrestauranger och butiker.....	8
4.2.2.	Utökad och förbättrad kollektivtrafik och infrastruktur	8
4.2.3.	Fler mötesplatser, fritidsaktiviteter och evenemang	8
4.2.4.	Mer fester och sociala event.....	8
4.2.5.	Förbättrat utbud och kvalitet på skolor samt fler jobb för unga	8
4.2.6.	Lägre priser och bättre ekonomi för unga.....	8
4.2.7.	Trygghet, gemenskap och trivselmiljöer.....	9
4.2.8.	Idrott och aktivitet	9
5.	Vilka hinder ser du för att Nacka ska bli ännu bättre?	9
5.1.	Sammanställning.....	9
5.2.	Vanliga teman	10
5.2.1.	Kollektivtrafik och transport.....	10
5.2.2.	Ekonomi, pengar och kostnader	10
5.2.3.	Byggnation och stadsutveckling	10
5.2.4.	Sociala frågor och gemenskap.....	10
5.2.5.	Kriminalitet och trygghet.....	11
5.2.6.	Inflytande och delaktighet	11
5.2.7.	Skola, fritid och aktiviteter	11

6.	Finns det några platser i Sverige eller världen som du tycker Nacka kan inspireras av?.....	11
6.1.	Sammanställning.....	11
6.2.	Vanliga teman	12
6.2.1.	Internationella storstäder och metropoler.....	12
6.2.2.	Sommar, värme och semesterorter	13
6.2.3.	Svenska orter och stadsdelar	13
6.2.4.	Renlighet och trygghet.....	13
6.2.5.	Social gemenskap och vänlighet.....	13
6.2.6.	Nöje, fest och evenemang	13
6.2.7.	Mat och matupplevelser	13
6.2.8.	Arkitektur och stadsplanering	13
6.2.9.	Mångfald och inkludering.....	13
7.	Ungdomarna jämfört med den breda gruppen.....	14
7.1.	Gemensamma nämnare mellan grupperna	14
7.1.1.	Närhet till natur och trivsamt miljö.....	14
7.1.2.	Trygghet som grundförutsättning	14
7.1.3.	Kollektivtrafik och infrastruktur.....	14
7.1.4.	Mötesplatser och gemenskap.....	15
7.2.	Skillnader mellan grupperna.....	15
7.2.1.	Fokusområden.....	15
7.2.2.	Synen på byggnation	15
7.2.3.	Ekonomiska perspektiv.....	15
7.2.4.	Kultur och nöjen.....	16
7.2.5.	Skola och utbildning	16
7.2.6.	Perspektiv på framtiden.....	16
7.2.7.	Platser Nacka kan inspireras av i världen.....	16
7.3.	Slutsatser	16

1. Framtidsdialog Nacka

1.1. Bakgrund

Det finns mycket i Nacka att vara stolt över, men det finns också saker som kan utvecklas. Detta gör vi bäst tillsammans – kommunen, näringslivet, föreningar och invånare. Med framtidsdialogen bjuder Nacka kommun in till en öppen dialog om hur vi skapar ett ännu bättre samhälle. Förhoppningen är att tankar, frågeställningar och idéer om framtiden öppnar upp för nya diskussioner – och hjälper till att prioritera och utveckla kommunen på sikt.

Alla är välkomna att bidra, oavsett om man bor i Nacka eller inte. Man deltar genom att svara på olika frågor och gilla andras inlägg. De inkomna svaren sammanställs allt eftersom och presenteras på nacka.se och i Vocean, plattformen för dialogen. Framtidsdialog Nacka löper under 2024 och 2025.

www.nacka.se/framtidsdialog

1.2. Demokratievent

I uppdraget från Nacka kommunfullmäktige framgår att dialogen ska sträva mot att nå även de som inte annars hörs. Efter ett år av dialog var det tydligt att ungdomar som grupp tydligt är svåra att nå och engagera i framtidsdialogen. Tyngdpunkten bland respondenterna så här långt ligger i den övre medelåldern.

Mot denna bakgrund bjöd kommunen in till detta demokratievent. Med stöd av Nackas skolor avgränsades målgruppen till elever i grundskolans årskurs 7 till gymnasieskolans årskurs 1. Initiativet välkomnades av skolorna vilket resulterade i 1288 deltagande elever, som genomförde tre separata pass i Nacka aula den 26 september 2025. Eleverna bidrog med totalt 3378 tankar eller idéer.

Framtidsdialog Nacka

Välkomna på demokratievent!

Nu har dina elever chans att bli Nackas nya framtidsvisionärer!

Den 26/9 bjuder Nacka kommun in elever i årskurs 7, 8, 9 och första året på gymnasiet till ett kreativt och interaktivt demokratievent i Nacka Aula.

När: 26/9
Tid: 1 timme med start kl. 09, 11, 13
Plats: Nacka Aula
Anmälan: Via länk i mailet
OSA: Senast 26/8

Så går det till!

I denna spännande workshop får eleverna kliva in i rollen som **framtidens stadsutvecklare**, tänka stort och påverka Nackas framtid på riktigt.

Hur ser ett Nacka och andra platser ut där ungdomar trivs och mår bra?
Hur kan unga vara med och forma sin stad?

Workshopen leds av journalisten och författaren Frida Boisen, och hela dagen avslutas med att elevernas idéer förs in direkt i Nackas digitala **Framtidsdialog**.

OSA redan nu!
Var med oss på en spännande resa där vi bygger framtidens Nacka tillsammans.

Frida Boisen
Journalist och programledare

Henrik Kelfve
Kommunikationsdirektör, Nacka kommun

Dialogen NACKA
modereras av KÖRSTEN LARSSON

2. Metod

2.1. Frågorna

Liksom med Framtidsdialog Nacka genomfördes Demokratidagen med stora frågor som deltagarna erbjöds att svara på med fritext. För att skapa en så bra dialog som möjligt med ungdomarna lyftes fyra av framtidsdialogens fem frågor. Formuleringarna är något förenklade, utan att förvränga frågans innebörd. Därmed kan resultaten vägas samman.

- Vad är bra med Nacka och hur kan det bli ännu bättre?

- Dröm stort om Nacka! Vad vill du?
- Vilka hinder ser du för att Nacka ska bli ännu bättre?
- Finns det några platser i Sverige eller världen som du tycker Nacka kan inspireras av?

2.2. Fritext och AI

Det omfattande underlaget som inkommer analyseras med hjälp av AI. De fyra frågorna och svaren redovisas nedan. I slutet av eventet återkopplades ett ordmoln och fem kortfattade punkter per fråga till deltagarna. Denna rapport omfattar den fulla analysen. Och delas med deltagarna och alla övriga intressenter.

2.3. Integreras med Framtidsdialogen

I nästa steg kommer ungdomarnas svar att integreras med hela Framtidsdialog Nacka. Därmed skapas en bredare underlag för den slutrapport för dialogen som ska redovisas för fullmäktige i slutet av 2025. Denna rapport fokuserar på ungdomarnas eget resultat men kompletteras i slutet av analys av vad som skiljer deras uppfattningar från den breda målgruppens. Framtidsdialog Nacka kommer att vara öppen till och med november.

2.4. Opartiskt men redigerat

AI filtrerar automatiskt bort svar som bedöms vara direkt olämpliga eller rent av olagliga. Likaså tas personnamn bort. I vissa delar har även svar manuellt tagits bort som är irrelevanta och som inte bidrar till analysen. I några fall har svar redigerats för att göra dem begripliga eller lämpliga. Alla kvarvarande svar kommer i ett senare skede att publiceras tillsammans med övriga svar i Framtidsdialog Nacka.

3. Vad är bra med Nacka och hur kan det bli ännu bättre?

3.1. Sammanställning

Bidragen visar tydligt att ungdomar i Nacka både uppskattar och har förbättringsförslag kring sin närmiljö. Många kommentarer lyfter fram tryggheten, närheten till både stad och natur samt det stora utbudet av aktiviteter och skolor. Känslan av gemenskap och möjligheten att umgås med vänner är återkommande teman, och både köpcentrum som Nacka Forum och områden som Älta, Saltsjöbaden och Boo nämns ofta i positiva ordalag. Närheten till Stockholm upplevs också som en stor fördel.

Samtidigt framkommer flera konkreta önskemål om förbättringar. Kollektivtrafiken beskrivs som ett återkommande problem: många efterfrågar tätare bussförbindelser, bättre kommunikationer till vissa områden, samt att tunnelbanan byggs snabbare och utökas. Flera upplever att byggena och vägprojekt pågår för länge, skapar otrygghet eller försvårar framkomligheten. Bland de yngre är önskemålen om fler fritidsaktiviteter, idrottsanläggningar (särskilt fotbollsplaner, ishallar och basketplaner) och mötesplatser för ungdomar mycket tydliga.

Trygghet är en fråga som ständigt återkommer, både som något positivt och som ett reformbehov. Vissa områden upplevs som särskilt otrygga, vilket ibland förknippas med kriminalitet, otrygghet kvällstid eller viss segregation. Det finns en önskan om fler poliser och hårdare tag mot kriminalitet i vissa svar, medan andra förslag handlar om att skapa mer inkluderande och socialt aktiva miljöer.

Ett oväntat vanligt inslag är önskemål kring mat, snabbmat och skolmat. En betydande andel av inläggen uttrycker missnöje med nuvarande skolmat och önskar bättre och billigare mat, men även fler snabbmatsrestauranger såsom McDonald's, Max, Burger King och liknande, samt fler kiosker och affärer efterfrågas. Lekplatser och parker för barn är populärt, men många påpekar att utbudet för tonåringar är för litet.

Det finns även inslag av humoristiska, ironiska eller mindre seriösa kommentarer bland bidragen. Omkring 8 % av alla bidragen har sådant innehåll. Mindre vanligt – men synbart – är också politiskt laddade kommentarer eller sådana som pekar på segregering, integration eller olika socioekonomiska frågor.

Sammanfattningsvis är det tydligt att de flesta ser Nacka som en trygg, trivsamt och attraktiv plats att bo på, men det finns stort engagemang kring att förbättra kollektivtrafiken, utöka aktiviteter och mötesmöjligheter för unga samt till viss del öka tryggheten i vissa områden. Mat- och fritidsrelaterade frågor spelar en oväntat stor roll i det dagliga livet. En uppdelning av teman i procent av bidragen ger: cirka 23 % rör trygghet/samhälle, 21 % aktiviteter/fritidsmöjligheter, 19 % kommunikationer och trafik, 16 % skolor/utbildning, samt 13 % mat och snabbmat. Resten rör övriga eller otydliga ämnen. Detta belyser vilka frågor som engagerar Nackas unga befolkning mest.

3.2. Vanliga teman

Utifrån analysen av bidragen kan följande vanligaste teman urskiljas:

3.2.1. Trygghet och trivsel

Trygghet är något som ofta nämns, många beskriver Nacka som säkert, lugnt och att det är lätt att känna sig hemma tack vare att folk känner varandra. Många uppskattar att områdena upplevs trygga och barnvänliga, men vissa uttrycker oro för vissa områden där tryggheten kan förbättras. Flera kopplar också samman trygghet med god gemenskap och trivsel, vilket verkar vara ett av de viktigaste värdena för de som bor och vistas här.

3.2.2. Närhet till natur och stan

En stor uppskattning uttrycks för att Nacka har mycket natur, grönområden och närhet till vatten. Samtidigt uppskattas närheten till Stockholm, vilket skapar en känsla av att få det bästa av två världar: både stadsliv och naturnära miljö. Flera nämner också att det är lätt att ta sig till och från Nacka.

3.2.3. Kollektivtrafik och infrastruktur

Ett återkommande ämne är kollektivtrafikens kvalitet – särskilt bussar och tunnelbana. Många upplever idag att kollektivtrafiken fungerar, men ännu fler tycker att den kan

förbättras, med fler bussar, bättre tidtabeller och snabbare utbyggnad av tunnelbanan. Viss frustration uttrycks över sena bussar och byggarbeten som påverkar framkomligheten.

3.2.4. Fritidsaktiviteter, sport och ungdomsutbud

Tillgången på aktiviteter och sportanläggningar är viktig för många. Många tycker att det redan finns mycket att göra – men ett väldigt stort antal efterfrågar ändå fler fotbollsplaner, sporthallar, ishallar, lekplatser och platser för ungdomar att vara på. Ungdomar efterfrågar särskilt fler mötesplatser och gratis- eller lågkostnadsaktiviteter på kvällar och helger.

3.2.5. Mat, restauranger och shopping

Mat och utbud av restauranger/snabbmat är ett frekvent tema. Flera önskar fler snabbmatskedjor som McDonald's eller Max, och fler prisvärda matställen – särskilt i vissa områden. Även önskemål om fler och större köpcentrum och butiker är vanligt, inklusive populära butikskedjor.

3.2.6. Skolor och skolmat

Skolorna ses som en styrka i området, men det finns även många önskemål om ytterligare resurser till skolorna, bättre skolmat och fler alternativ på gymnasieskolor. Flera pekar på behovet av modernisering, bättre lärare och pedagoger samt godare och mer näringsrik skolmat.

3.2.7. Byggnation och stadsutveckling

Många bidrag tar upp stadsutveckling och byggprojekt, både som något positivt och negativt. På ena sidan ses moderna byggnader, nya arenor och utökad infrastruktur som framsteg, men många uttrycker frustration över pågående och utdragna byggen, buller och känslan av att det byggs "för mycket" vilket påverkar trivsel och miljö.

3.2.8. Gemenskap och mångfald

Flera bidrar med att gemenskap, social samvaro och öppenhet är viktiga faktorer för trivsel. Samtidigt finns det viss diskussion om otrygga områden och social segregation. Önskemål om fler platser där ungdomar och olika grupper kan mötas uttrycks, liksom önskemål om att Nacka ska präglas av inkludering och mångfald.

Sammantaget är det tydligt att de boende uppskattar tryggheten, naturen och närheten till stan, men efterfrågar fler meningsfulla fritidsmöjligheter, bättre kollektivtrafik och ett ännu rikare utbud av mat, shopping och aktiviteter – särskilt för unga. Samtidigt önskar många en snabbare och mer välplanerad stadsutveckling som stärker hela kommunens attraktivitet.

4. Dröm stort om Nacka! Vad vill du?

4.1. Sammanställning

Bidragen från denna digitala workshop visar på en mycket bred och varierad önskelista från Nackas unga kring hur de vill förbättra och utveckla sin kommun. Flera tydliga

huvudteman och trender framträder i svaren. Mångfalden av önskemål tyder samtidigt på ett stort engagemang och en stark vilja att påverka sin närmiljö.

En dominerande önskan handlar om ökad tillgänglighet till nöjen, mötesplatser och fritidsaktiviteter. Många efterfrågar fler och billigare alternativ för att umgås, såsom festivaler, konserter, tivolin, vattenland, äventyrsbad, nöjesparker och sportarenor. Nöjes- och sportaktiviteter återkommer gång på gång och visar att dessa verksamheter har hög prioritet och att nuvarande utbud upplevs som otillräckligt eller för centraliserat. Även extra mötesplatser som caféer, fritidsgårdar och bibliotek för studier och umgänge lyfts ofta, där unga ser ett värde i trygga och inspirerande miljöer.

Kollektivtrafik och rörlighet är ett annat mycket tydligt tema. Respondenterna lyfter fram behovet av fler och bättre bussar, tunnelbana som byggs ut och kommer i bruk, bättre pendelmöjligheter till Stockholm och närliggande områden, samt gratis eller billigare resor, särskilt för unga och studenter. Trafikinfrastrukturen beskrivs allmänt som otillräcklig, vilket påverkar både vardagsliv och möjligheter till ett rikt fritidsliv.

Stor vikt läggs också på restauranger och snabbmat, där framför allt kedjor som McDonald's, Max, och KFC återkommer genom hela materialet. Det finns starka önskemål om att dessa etableras på fler platser, såsom i Sickla, Tollare, Orminge och Älta. Även fler butiker, större shoppingcenter, bredare utbud av varumärken och bättre (eller billigare) affärer är återkommande önskemål.

Ekonomiska frågor är återkommande: många önskar billigare mat, lägre priser på kollektivtrafik och parkering, högre CSN, fler studentrabatter samt ökad tillgång till sommarjobb och extrajobb för unga. Detta visar på ekonomins betydelse för ungas vardag och engagemang i samhället. Många drömmer om att bli rika, tjäna mycket pengar eller ges bättre förutsättningar att skaffa sig ett bra jobb och en bra framtid.

Trygghet och trivsel tas bland annat upp genom önskingar om mer trygghet i området, minskad kriminalitet och tryggare skola och fritid. Det finns också flera inlägg som uttrycker oro för överdrivet byggande, kommentarer om bevarad natur, parker och rent vatten, samt behovet av fler soptunnor och snyggare stadsmiljö.

Vidare syns en viss humor och delvis satir i vissa enstaka bidrag, medan andra är mer allvarsamma och visionära i sin utformning. Totalt har 889 bidrag samlats in, vilket tyder på ett omfattande engagemang och stort behov av dialog mellan unga och beslutsfattare i Nacka. Upprepade teman som vattenland, snabbmatsställen, kollektivtrafik och mötesplatser tyder på kollektivt upplevda brister som efterfrågas i nutiden men även symboliserar drömmar om framtidens Nacka.

Sammanfattningsvis önskar unga i Nacka framförallt mer att göra, bättre och billigare transporter, fler samlingsplatser, ett rikare nöjes- och restaurangliv samt förbättrade ekonomiska möjligheter. Trygghet, goda skolor och en balanserad stadsutveckling finns också nära till hands. De samlade rösterna visar tydligt vad som skulle kunna bidra till en mer attraktiv, inkluderande och trivsamt kommun för framtidens unga.

4.2. Vanliga teman

Efter att ha analyserat alla bidrag kan man identifiera flera tydliga teman som återkommer ofta i deltagarnas önskemål och tankar om Nacka. Här är de vanligaste temana, tillsammans med en kort beskrivning för varje:

4.2.1. Fler snabbmatsrestauranger och butiker

Många önskar fler snabbmatskedjor, särskilt Max och McDonald's, men även fler caféer, restauranger och ett bättre utbud av butiker. Det finns upprepade önskemål om att vissa kedjor ska etablera sig vid fler platser (t.ex. "donken i älta", "donken i tollare", "Max i sickla") och att shoppingutbudet ska matcha det som finns i innerstan. Deltagarna vill att det ska bli enklare att shoppa, umgås och äta nära bostadsområdena.

4.2.2. Utökad och förbättrad kollektivtrafik och infrastruktur

Bidragen pekar ofta på önskemål om fler bussar, billigare eller gratis SL-kort, direktlinjer, bättre nattrafik och att tunnelbanan/slutbygget av Saltsjöbanan blir klart. Det efterfrågas också bättre vägar, fler parkeringar för ungdomar och moppebilar samt nya broar mellan olika områden. Detta tyder på att många unga upplever dagens transportsystem som otillräckligt.

4.2.3. Fler mötesplatser, fritidsaktiviteter och evenemang

I flera bidrag efterfrågas festivaler, konserter, vattenland, tivoli, nöjesparker, arenor för sport och större idrottshallar. Deltagarna vill ha fler aktiviteter och platser där ungdomar kan träffas, ha roligt och delta i större sociala sammanhang – både spontant och organiserat. Det finns även stor efterfrågan på fler fritidsgårdar och billiga eller gratis aktiviteter.

4.2.4. Mer fester och sociala event

En stor del av bidragen handlar om festen i alla dess former: fler fester, större fester, arenor och mötesplatser för fest samt billigare mat och dryck kopplat till fest. Många upprepar direkt ordet "festen" eller betonar vikten av gemenskap och roliga sociala tillställningar.

4.2.5. Förbättrat utbud och kvalitet på skolor samt fler jobb för unga

Deltagarna uttrycker önskemål om bättre skolmat, fler gymnasieval och bättre skolmiljöer. Samtidigt vill många ha fler möjligheter till extrajobb, praktik och sommarjobb, samt bättre möjligheter att tjäna egna pengar och utvecklas inför framtiden.

4.2.6. Lägre priser och bättre ekonomi för unga

Det framkommer starkt att ungdomar vill se billigare priser på mat, kollektivtrafik, caféer, energidrycker och aktiviteter. Man efterfrågar studentrabatter, högre CSN och i vissa fall gratis mat och dryck för ungdomar.

4.2.7. Trygghet, gemenskap och trivselmiljöer

Många bidrag uttrycker önskemål om att Nacka ska kännas tryggare, vara renare, att det ska finnas bättre mötesplatser och att områden ska utvecklas utan att förlora natur- eller skogsmiljö. Även inkludering och mer socialt stöd för unga är återkommande.

4.2.8. Idrott och aktivitet

Utöver de stora evenemangen finns ett tydligt fokus på att bygga fler sportanläggningar: simhallar, fotbollsplaner, ishallar, skateparker, golfbanor och specialarenor för olika intressen. Syftet är ökad rörelse, möjlighet till spontanidrott och organiserad träning.

Sammanfattningsvis visar deltagarnas svar att unga i Nacka drömmer om ett mer levande samhälle, bättre fritids- och matutbud, tryggare miljö och förbättrad transport – samt att man tydligt efterfrågar mer att göra på fritiden, fler samlingsplatser och större möjligheter till utveckling och ekonomiskt oberoende.

5. Vilka hinder ser du för att Nacka ska bli ännu bättre?

5.1. Sammanställning

Bidragen visar tydligt att kollektivtrafiken är ett av de största hindren som ungdomar upplever i Nacka. Många nämner problem som för få bussar, bussar som är sena eller fullsatta, och svårigheter att ta sig mellan olika stadsdelar. Begäran om gratis busskort för ungdomar, billigare biljetter samt önskemål om tunnelbana och fler direktförbindelser är återkommande teman. Detta tyder på att resandet är både en vardaglig utmaning och en socioekonomisk fråga som påverkar möjligheten till delaktighet i samhället och tillgången till fritidsaktiviteter.

Ekonomi framträder som ännu ett huvudtema. Ungefär var femte bidrag nämner ekonomi, pengar eller högre priser direkt som hinder. Många anser att det är dyrt att leva i Nacka, särskilt för unga och för familjer. Studiebidraget anses inte räcka och det finns kritik mot att för mycket resurser läggs på fel saker. Det efterfrågas högre CSN och riktade stöd till ungdomar och barnfamiljer, särskilt relaterat till transporter och fritidsaktiviteter. Skatten har olika roller i svaren – vissa vill se lägre skatter, andra att resurser omfördelas till ungdomssatsningar.

Byggnation och stadsutveckling är en annan återkommande utmaning. Många vittnar om att ständiga byggarbeten leder till trafikproblem, köer och att det tar lång tid innan resultatet blir färdigt. Det finns en frustration kring att utvecklingen går långsamt och att byggprojekt, som Saltsjöbanan och Älta centrum, drar ut på tiden. Samtidigt finns önskemål om fler mötesplatser, idrottsanläggningar och restauranger, med kritiska röster mot ”onödiga” eller ”överflödiga” byggnader. Nackaborna verkar efterlysa en bättre balans mellan nödvändiga förbättringar och bevarande av områdets karaktär samt naturmiljö.

Trygghet, kriminalitet och segregation är också viktiga aspekter som nämns ofta. Många uttrycker oro över gängkriminalitet, otrygga platser, och känner utanförskap på grund av sociala grupper, mobbning och segregering. Bidrag kring mobbning, fördomar och

exkludering lyfter att gemenskap och inkludering behöver förbättras. Förslag på lösningar inkluderar fler sociala aktiviteter, bättre mötesplatser och ökad närvaro av vuxna eller fältarbetare. Vissa tar även upp frågor om integration, invandring och religiösa inslag, vilket speglar en oro för mångfald och sammanhållning.

Fritidsutbudet bedöms som otillräckligt och svårtillgängligt, med få eller dyra aktiviteter. Unga efterfrågar fler gratis mötesplatser, utebio, fler sportanläggningar och ungdomsgårdar med varierat innehåll. Många upplever att vuxna eller kommunen inte lyssnar på ungdomarnas egna idéer om hur dessa platser bör utformas och fyllas med verksamhet.

Sammanfattningsvis anser de flesta bidrag att kollektivtrafiken, ekonomiska hinder, långsamma byggprocesser och segregation är huvudanledningar till att Nacka inte är bättre i dagsläget. För ett mer inkluderande och attraktivt samhälle efterlyses åtgärder som prioriterar unga, minskar sociala och ekonomiska klyftor samt förstärker tryggheten och möjligheten till meningsfulla aktiviteter.

5.2. Vanliga teman

Efter att ha analyserat bidragen framträder flera återkommande teman som många nämner som hinder i Nacka. Nedan beskrivs de mest återkommande temana tillsammans med en kortfattad sammanfattning:

5.2.1. Kollektivtrafik och transport

Många upplever problem kring kollektivtrafiken, särskilt när det gäller bussar som är för få, ofta sena eller fullsatta, samt önskemål om fler busslinjer och bättre förbindelser mellan olika delar av kommunen. Många efterfrågar också gratis eller billigare busskort, särskilt för unga, och lyfter fram vikten av bättre samordning och punktlighet. Saltsjöbanan och bristen på tunnelbana nämns ofta som en flaskhals för smidiga resor.

5.2.2. Ekonomi, pengar och kostnader

Ekonomiska aspekter återkommer i många svar – det handlar både om upplevelsen att saker är dyrt (som bussbiljetter och mat), men också om att det saknas resurser och budget för både individ och samhälle. Flera nämner höga priser, slöseri med skattepengar, önskemål om högre studiebidrag, samt att det behövs mer stöd till familjer, skola och fritidsaktiviteter.

5.2.3. Byggnation och stadsutveckling

Många bidrar med kritik mot det ständiga byggandet i Nacka – byggarbetsplatser som stör vardagen, tar lång tid och orsakar trafikproblem nämns återkommande. Många tycker också att det byggs för mycket och fel saker, eller att byggen pågår samtidigt utan att bli färdiga. Samtidigt finns åsikter om att byggen borde prioriteras annorlunda, så att fler ungdoms- och fritidsaktiviteter ryms.

5.2.4. Sociala frågor och gemenskap

Teman kring social inkludering, utanförskap, ensamhet och segregering lyfts ofta. Flera önskar fler mötesplatser och aktiviteter, speciellt för ungdomar, för att öka gemenskap och

skapa fler möjligheter att träffa nya vänner. Problem med utfrysning, mobbning och splittring mellan olika grupper diskuteras, liksom behovet av fler fritidsgårdar och sociala arenor.

5.2.5. Kriminalitet och trygghet

Upplevelser av otrygghet relaterade till kriminalitet, speciellt gängkriminalitet, droger och stök i vissa områden framkommer tydligt. Många vill ha större trygghet, fler polisinsatser eller övervakningskameror, samtidigt som vissa ifrågasätter polisens agerande vid ungdomsaktiviteter. Trygghet anses vara en grundläggande faktor för att kommunen ska utvecklas.

5.2.6. Inflytande och delaktighet

Flera uttrycker missnöje med att unga och invånare inte får gehör för sina idéer eller förslag, utan att det är vuxna eller politiker som styr utan att lyssna. Många efterlyser mer demokrati, delaktighet och större möjlighet att påverka vilka förbättringar som sker i sitt närområde.

5.2.7. Skola, fritid och aktiviteter

Kritik riktas mot skolan och möjligheten till fritidsaktiviteter, både utifrån resurser till utbildning och kvaliteten på exempelvis skolmat. Det finns starka önskemål om fler idrottsplaner, sporthallar, musik- och kulturarenor, samt att fritidsutbudet ska bli billigare eller gratis så att fler kan delta. Mötesplatser efterfrågas också som en lösning på ensamhet och segregationen.

Sammanfattningsvis finns det en tydlig önskan om bättre kollektivtrafik, minskade kostnader, smartare stadsutveckling, ökad trygghet, mer social gemenskap och större möjligheter för unga att påverka. De ekonomiska och sociala förutsättningarna anses avgörande för hur trivsamt och inkluderande kommunen kan bli.

6. Finns det några platser i Sverige eller världen som du tycker Nacka kan inspireras av?

6.1. Sammanställning

Ett tydligt mönster bland deltagarnas bidrag är att många nämner storstäder och kända platser både inom Sverige och internationellt. New York, Tokyo, Dubai, Paris, London och Barcelona nämns flera gånger och framstår som särskilt inspirerande. Dessa platser förknippas ofta med innovation, kultur, nöjesutbud, arkitektur och renhet. Även svenska platser som Göteborg, Stockholm, Tyresö, Gotland och Malmö förekommer frekvent och lyfts fram för sin sociala atmosfär, närhet till natur, eller för att de erbjuder något som saknas i Nacka.

Internationellt är det tydligt att respondenterna lockas av städer och länder som erbjuder starka kulturliv, modernitet, eller specifika miljöer och strukturer. Platser som Japan och Singapore framhävs bland annat för sin renhet, ordning och avancerade teknik, medan USA ofta nämns för sitt breda nöjesutbud och snabbmat. Medelhavsländer som Spanien,

Grekland, Italien och Frankrike kommer upp ett flertal gånger och motiveras ofta av trevligt klimat, socialt umgänge, god mat och generellt varmare atmosfär bland människor.

Social samvaro och kultur är återkommande teman. Många bidrag lyfter vikten av att inspireras av orter där befolkningen är mer öppen, hjälpsam och social, vilket ofta jämförs med mindre städer, landsbygden eller specifika kvarter som ses som vänliga, trygga eller inkluderande. Nacka uppmuntras att bli mer som dessa platser genom ökad social interaktion, festligheter och evenemang som för människor närmare varandra. En del nämner också att fler marknader, aktiviteter, food trucks och offentliga mötesplatser skulle göra Nacka mer attraktivt och levande.

Några särskilda förslag sticker ut, exempelvis att skapa landmärken eller turistattraktioner liknande stora statyer som i Rio de Janeiro, eller att införa fler katt- och kanincaféer inspirerade av Japan. Det finns även flera bidrag där fokus ligger på trygghet, renlighet och att skapa ett samhälle med låg kriminalitet, vilket ofta exemplifieras med länder eller städer som anses föregå med gott exempel i dessa avseenden.

En del av svaren är humoristiska eller fiktiva, till exempel Hogwarts eller Mumindalen, men dessa utgör en mindre andel jämfört med de mer verkliga förslagen. Det återkommer dock platser kopplade till egna upplevelser, fritidsintressen eller bekanta, vilket visar att många relaterar inspiration till personliga positiva erfarenheter.

Av 681 inskickade bidrag är en tydlig majoritet fokuserade på sociala, kulturella och miljömässiga aspekter snarare än rent ekonomiska. Många motiverar sina val utifrån mjuka värden som trivsel, gemenskap och upplevelser snarare än materiella framsteg. Regional inspiration söker man både lokalt – genom svenska städer och samhällen med stark social samhörighet – och globalt från städer med högt utvecklad infrastruktur, levande kulturliv, eller tydlig identitet.

Sammanfattningsvis visar svaren att det finns en stor önskan om gemenskap, social öppenhet och variation i stadsmiljön. Respondenterna ser värde i både lokala och internationella exempel, där trivsel, innovation, evenemang och trygghet är centrala. Inspirationen hämtas från ett brett spektrum av platser, men alltid med fokus på att skapa ett Nacka där människor vill stanna, umgås och känna sig delaktiga.

6.2. Vanliga teman

Efter att ha analyserat alla bidrag är detta de mest framträdande teman som återkommer:

6.2.1. Internationella storstäder och metropoler

Många nämner världsstäder som New York, Paris, London, Tokyo och Dubai. Dessa platser förknippas ofta med puls, mångfald, arkitektur, shopping, nattliv och ett rikt kultur- och nöjesliv. Bidragsgivarna verkar efterlysa en internationell känsla, urbanitet och ett större utbud av aktiviteter och evenemang.

6.2.2. Sommar, värme och semesterorter

Flera nämner resedestinationer som Spanien, Ibiza, Thailand, Maldiverna, Magaluf, Hawaii och liknande platser. Vanliga motiv är varmt klimat, strandliv, palmer och fest. Det finns en tydlig önskan om mer sol, en ledig atmosfär, samt fler möjligheter till nöjen och avkoppling.

6.2.3. Svenska orter och stadsdelar

Bidragen innehåller många svenska exempel – alltifrån Tyresö, Göteborg, Stockholm, Gotland till mindre orter som Trosa, Småland, och Åre. Motiven är ibland stadsliv och ibland småstadskänsla där gemenskap, trygghet och trivsamt miljö betonas. Det finns en längtan efter öppenhet, trevligare stämning och närhet mellan människor.

6.2.4. Renlighet och trygghet

Japan och Singapore nämns ofta för att de är rena, trygga och har fungerande samhällen. Det finns en önskan om ökad ordning, säkerhet och en bättre miljö utan nedskräpning – något många upplever som föredömligt i vissa asiatiska länder.

6.2.5. Social gemenskap och vänlighet

Ett återkommande tema är platser där människor hälsar, pratar och är sociala – till exempel i Trosa, mindre svenska städer, Grekland, eller Sydamerika. Här betonas vikten av vänlighet, gemenskap och att skapa mötesplatser som gör det lättare att interagera med andra.

6.2.6. Nöje, fest och evenemang

Ett stort antal inlägg lyfter fram fester, nattliv, konserter och evenemang som viktiga delar av de platser de inspireras av. Det handlar om attraktioner likt nöjesparker, stora restauranger eller ikoniska statyer och byggnader som lockar turister och invånare till att delta i gemensamma aktiviteter.

6.2.7. Mat och matupplevelser

Många nämner länder och platser utifrån deras matkultur: sushi från Japan, snabbmat från USA, marknader som i Turkiet eller streetfood-traditionen i olika länder. Många vill ha ett större utbud av restauranger, food trucks, kaféer och matupplevelser.

6.2.8. Arkitektur och stadsplanering

Bidragen visar önskan om mer variation, snygga och "personliga" byggnader, samt inflytande av internationell arkitektur och modernare stadsmiljöer. Fokus ligger på levande stadskärnor, gröna ytor och att minska monotona betongstrukturer.

6.2.9. Mångfald och inkludering

En del bidrag betonar vikten av att lära av platser med större kulturell mångfald och öppenhet för olika bakgrunder, samt behov av aktiviteter och attraktioner som gör att fler stannar lokalt.

Sammanfattningsvis vill många att Nacka inspireras av platser där det finns social värme, god mat, trivsam och dynamisk stadsmiljö, trygghet samt ett rikt utbud av nöjen och aktiviteter – gärna med inslag av värme och semesterkänsla.

7. Ungdomarna jämfört med den breda gruppen

7.1. Gemensamma nämnare mellan grupperna

7.1.1. Närhet till natur och trivsam miljö

Båda grupperna värderar starkt att Nacka har mycket natur, vatten och grönområden nära bostäderna. Naturen ses som en av kommunens största tillgångar, och både unga och äldre uttrycker oro över att byggnation och exploatering riskerar att minska denna kvalitet.

- **Den breda gruppen:** Ser naturen som Nackas unika identitet och livskvalitet. Orolig för att förtätning, höga hus och exploatering tar bort det småskaliga och gröna. Vill bevara skogar, parker och vattenområden och gärna integrera mer grönska i stadsutvecklingen
- **Ungdomarna:** Lyfter också naturen som en styrka, men mer i kombination med närhet till stan. De uppskattar att kunna röra sig mellan stad och natur. Miljö- och klimatfrågor finns med, men mindre i fokus än för vuxna – här är naturen mer något som bidrar till trivsel och tillgång till platser att vara på

7.1.2. Trygghet som grundförutsättning

Trygghet lyfts fram i båda grupperna. Den breda gruppen talar om oro för segregation, kriminalitet och socialt utanförskap, medan ungdomarna särskilt pekar ut vissa områden som otrygga kvällstid. Båda grupperna vill se satsningar som stärker tryggheten i offentliga miljöer.

- **Den breda gruppen:** Oroar sig för segregation, kriminalitet och socialt utanförskap. Vill se förebyggande insatser, fler mötesplatser som stärker gemenskapen, bättre belysning och sociala satsningar för att bevara känslan av trygghet
- **Ungdomarna:** Upplever trygghet både som en styrka och en brist. Vissa områden känns otrygga kvällstid, kopplat till kriminalitet och segregation. De vill se fler poliser, men också inkluderande miljöer och vuxennärvaro i ungdomssammanhang

7.1.3. Kollektivtrafik och infrastruktur

Tillgången till goda kommunikationer är återkommande. Den breda gruppen fokuserar på behovet av mer kollektivtrafik, bättre cykelvägar och minskat bilberoende. Ungdomarna pekar på sena, fulla bussar, brist på direktlinjer och önskan om snabbare tunnelbaneutbyggnad. I båda grupperna är trafiken en central fråga.

- **Den breda gruppen:** Fokuserar på hållbar mobilitet: fler bussar, båtlinjer och cykelvägar samt minskad biltrafik. Många anser att trafiken är en flaskhals i en växande kommun och vill ha smarta lösningar som går ihop med klimatmål

- **Ungdomarna:** Beskriver kollektivtrafiken som otillräcklig i vardagen. Bussarna är sena, fulla eller för få, och de efterfrågar gratis eller billigare resor för unga. Byggprojekt som tunnelbanan och Saltsjöbanan ses som störande eftersom de drar ut på tiden

7.1.4. Mötesplatser och gemenskap

Både unga och äldre betonar vikten av fler mötesplatser. Den breda gruppen vill se kulturhus, caféer och föreningsliv för social samvaro. Ungdomarna efterfrågar fritidsgårdar, arenor för idrott, fler caféer och platser för ungdomar att träffas. Gemenskap och sociala miljöer är alltså en gemensam önskan.

- **Den breda gruppen:** Vill ha fler kulturhus, caféer, restauranger, marknader och mötesplatser för alla åldrar. Ser kultur och idrott som viktiga för gemenskap, folkhälsa och attraktivitet. Betonar ofta behovet av långsiktig planering för föreningsliv och evenemang
- **Ungdomarna:** Vill ha festivaler, konserter, vattenland, nöjesparker, fler sportarenor och ungdomsanpassade platser. Utbudet för tonåringar upplevs som för litet, och de önskar billiga eller gratis aktiviteter. Fest, sociala event och snabbmatskedjor nämns ofta som viktiga mötesplatser

7.2. Skillnader mellan grupperna

7.2.1. Fokusområden

- **Den breda gruppen:** Tyngdpunkt på balans mellan bevarande och utveckling – frågor om bostadsbyggande, miljö, hållbar tillväxt och ekonomiska prioriteringar
- **Ungdomarna:** Mycket fokus på vardagsnära frågor: skolmat, snabbmatsrestauranger, billiga kollektivtrafik, fler idrottsytor och roliga fritidsaktiviteter

7.2.2. Synen på byggnation

- **Den breda gruppen:** Byggnation ses ofta som ett hot mot natur och trivsel. Många vill bromsa takten och värna småskaligheten
- **Ungdomarna:** Kritiska till utdragna byggen (vägar, Saltsjöbanan m.m.) men öppna för fler byggnader om de innebär fler mötesplatser, arenor eller snabbmatsställen.

7.2.3. Ekonomiska perspektiv

- **Den breda gruppen:** Diskuterar kommunens ekonomi, skattetryck och balans mellan tillväxt och livskvalitet
- **Ungdomarna:** Fokuserar på den personliga ekonomin – högre CSN, billigare SL-kort, lägre matpriser och fler extrajobb.

7.2.4. Kultur och nöjen

- **Den breda gruppen:** Kultur och sociala mötesplatser ses som viktiga för gemenskap och attraktivitet i kommunen, men i mer traditionella former (kulturhus, konst, evenemang)
- **Ungdomarna:** Vill ha festivaler, konserter, nöjesparker, fler fester och snabbmatskedjor – ett tydligt fokus på underhållning och ungdomskultur.

7.2.5. Skola och utbildning

- **Den breda gruppen:** Ser skola och barnomsorg som grundläggande för kommunens attraktivitet. Vill ha hög kvalitet, trygghet och satsningar som gör det möjligt för barn och unga att utvecklas i Nacka
- **Ungdomarna:** Har mer konkreta önskemål – bättre skolmat, fler gymnasieprogram, bättre lärare och fler resurser. Skolmiljön upplevs som avgörande för trivsel och trygghet

7.2.6. Perspektiv på framtiden

- **Den breda gruppen:** Har en långsiktig syn med oro för klimat, segregation och att Nackas identitet ska gå förlorad
- **Ungdomarna:** Har ett mer direkt och vardagsnära fokus – ”här och nu”-frågor som fritid, mat, resor och gemenskap dominerar.

7.2.7. Platser Nacka kan inspireras av i världen

- **Den breda gruppen:** Drivs av balans, hållbarhet och trivsel. De vill se Nacka inspireras av samhällen som kombinerar natur, trygghet och smarta lösningar för ett långsiktigt hållbart liv. Inspiration hämtas ofta från Holland, Singapore och Norden. Fokus ligger på gröna tak, stadsodling, återbruk och smart infrastruktur
- **Ungdomarna:** Drivs av puls, variation och underhållning. De vill se Nacka mer lik internationella storstäder och semesterorter, med fokus på nöje, mat, fest och social värme. Men även länder som Japan och Singapore lyfts fram som förebilder tack vare ordning, renhet och trygghet.

7.3. Slutsatser

- **Enande krafter:** Natur, trygghet, bra kommunikationer och mötesplatser är gemensamma prioriteringar
- **Skillnader:** Den breda gruppen lyfter strukturella och långsiktiga frågor (hållbar stadsutveckling, bostadsbyggande, ekonomi), medan ungdomarna prioriterar konkreta förbättringar i vardagen (mat, fritidsaktiviteter, transportkostnader, mötesplatser)

Tillsammans visar svaren att Nackas invånare, oavsett ålder, vill ha en kommun som kombinerar natur och trygghet med goda förutsättningar för gemenskap och aktiviteter – men att behovsbilden ser olika ut beroende på livssituation.